

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

5 IDEES CLAU SOBRE LA LLEI CATALANA DE VOLUNTARIAT

La Llei del Voluntariat catalana ([Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme](#)) es va aprovar el 23 de juliol de 2015 i establia que les entitats amb persones voluntàries disposaven d'entre 1 a 2 anys per adaptar-se a la mateixa normativa. El 27 d'agost de 2017 va finalitzar l'esmentat termini d'adaptació i des d'aquesta data la Llei és d'obligat compliment per a tots els supòsits de voluntariat.

Aquesta norma es va aprovar per unanimitat parlamentària i va recollir moltes de les aportacions presentades per part de les entitats no lucratives i pretén ser la base reguladora del model català de voluntariat i alhora protegir, promoure i potenciar aquest model. La Llei identifica i diferencia les activitats de voluntariat i incorpora novetats pel que fa a la relació entre Administració pública, entitats amb voluntaris i els mateixos voluntaris. Així mateix, regula clarament quins són els drets i deures de les persones voluntàries i de les entitats que les aglutinin.

1. QUÈ S'ENTÉN PER VOLUNTARIAT I ENTITAT DE VOLUNTARIAT?

Abans de res cal tenir en compte que aquesta llei s'aplica a les **entitats privades sense ànim de lucre amb programes de voluntariat** i a les persones físiques que aconsegueixen activitats d'interès general, definides com a voluntariat, que es duen a terme exclusivament en el territori de Catalunya, amb independència del lloc on tingui el domicili social l'entitat.

D'acord amb la normativa catalana, s'entén per "**voluntariat**" el conjunt d'accions i activitats d'interès general motivades per l'altruisme i la voluntat de transformació social que aconsegueixen persones físiques, denominades voluntaris, que participen en projectes en el marc d'una activitat associativa o bé en programes específics de voluntariat d'una entitat sense ànim de lucre, d'acord amb el que estableix aquesta llei.

Per acabar la normativa defineix com a "**entitat de voluntariat**" aquella entitat privada sense ànim de lucre que aconsegueix activitats d'interès general, que ha decidit que la participació voluntària dels ciutadans és un valor imprescindible en la seva missió per a assolir les seves finalitats i que ha elaborat un programa de voluntariat que defineix i emmarca el valor i els espais de l'acció voluntària en l'entitat.

En les **entitats de base associativa** cal tenir en compte que el programa de voluntariat és potestatiu i que el full de compromís tampoc resulta obligatori

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

per a les persones voluntàries que participen en programes d'una entitat de la qual són sòcies.

Per últim, indicar que d'acord amb les definicions anteriors, el model català de voluntariat recollit a la llei no permet que ni les administracions ni les empreses puguin tenir voluntariat ni gestionar programes de voluntariat.

2. DISTINCIÓ ENTRE PERSONES VOLUNTÀRIES I ASSOCIADES

Es tracta la qüestió de les persones voluntàries que no són sòcies i les persones associades i en concret, es distingeix entre la participació col·lectiva dels socis en la quotidianitat de l'entitat, pilar bàsic del model associatiu, i la eventual participació de persones voluntàries en el marc d'una entitat no lucrativa que contempla un programa de voluntariat per poder assolir les seves finalitats. És essencial distingir entre aquestes dues realitats doncs són dues qüestions que la normativa tracta per separat diferenciant entre 'voluntariat' pròpiament dit i 'foment de l'associacionisme'.

3. ACTIVITATS D'INTERÈS GENERAL

La llei diferencia 17 àmbits de voluntariat, els quals considera com a activitats d'interès general per al voluntariat. Les entitats de voluntariat per poder ser-ho, hauran d'actuar per tant en algun d'aquests àmbits.

Els àmbits que enumera la llei són els següents: serveis socials; serveis sanitaris; atenció i el suport a les famílies; l'associacionisme educatiu; l'oci i el lleure; la cultura; l'esport; la justícia global, la defensa dels drets humans, el foment de la pau i la cooperació; el voluntariat internacional; la defensa del medi ambient; la igualtat de gènere i el respecte per la identitat i l'orientació sexuals; la joventut; la gent gran; el millorament de les condicions socioeconòmiques i la cohesió social; les activitats comunitàries i veïnals; els moviments ateneïstes; la protecció dels animals; i totes aquelles activitats que es basen en els principis de l'acció voluntària.

4. DRETS I DEURES DEL VOLUNTARIAT I DE LES ENTITATS DE VOLUNTARIAT

La llei 25/2015 incorpora un llistat de drets i deures molt semblants als que ja es recullen a la Carta de Voluntariat de Catalunya amb la principal diferència que ja no són una recomanació sinó que ara es troben recollits com unes obligacions i uns drets en una norma amb rang de llei ([articles 8 a 11](#))

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

Com a novetat important, la llei catalana regula de forma específica quins són els drets i deures de les persones destinatàries de l'acció voluntària ([articles 12 i 13](#)).

Destaquem en aquest apartat a títol d'exemple algunes de les principals obligacions que tenen les entitats de voluntariat:

- Disposar d'un pla de voluntariat o de participació
- Disposar d'un pla de formació o d'un itinerari formatiu del voluntariat
- Facilitar informació sobre la missió i l'estil de treball de l'entitat
- Nomenar una persona responsable de la coordinació del voluntariat
- Formalitzar la vinculació amb el voluntari per mitjà d'un full de compromís
- Mantenir, si escau, un registre en què constin inscrites les persones voluntàries de l'entitat
- Certificar, a petició del voluntari, la seva participació i vinculació als programes de l'entitat
- Assegurar els riscos derivats de l'activitat que duu a terme el voluntari i la responsabilitat civil de les accions esmentades en tot moment, i assegurar també les mesures de seguretat i salut
- Rescabalar el voluntari, si així es va acordar, de les despeses que li pugui ocasionar l'acció voluntària
- Adaptar les actuacions que han de fer les persones voluntàries atenent llur situació personal
- Facilitar la participació dels voluntaris en el disseny i l'execució dels programes d'acció voluntària que es vulguin desenvolupar
- Evitar tota discriminació i respectar la dignitat i intimitat personal i familiar i conviccions polítiques, religioses o de qualsevol tipus, de les persones destinatàries de l'acció voluntària
- Garantir que les persones destinatàries de l'acció voluntària puguin participar activament en l'avaluació dels programes de voluntariat dels quals han estat beneficiàries

AJUNTAMENT D'ESPLUGUES

5. VOLUNTARIAT EXCLÒS DE L'APLICACIÓ DE LA LLEI 25/2015

D'acord amb aquesta norma, existeixen una sèrie de modalitats de voluntariat que queden excloses de l'àmbit d'aplicació de la Llei 25/2015 com per exemple el voluntariat de protecció civil o el voluntariat en matèria de prevenció, extinció d'incendis i salvaments.

També queden excloses de l'aplicació d'aquesta norma les accions solidàries que es duen a terme d'una manera lliure i sense compensació econòmica i al marge d'entitats privades sense ànim de lucre, així com les accions solidàries que es duen a terme per parentiu, per amistat o per veïnatge, o com a conseqüència d'una relació civil, acadèmica, funcional, laboral o mercantil, o derivada d'una obligació jurídica o de pertinença, i les dutes a terme per interès propi d'una persona o d'un col·lectiu, ni les activitats acomplertes per col·lectius no formals o moviments socials.

Per últim, indicar que aquesta llei no s'aplica als projectes o campanyes puntuals que impulsen entitats sense ànim de lucre o administracions que mobilitzen els ciutadans per una causa concreta.

MÉS INFORMACIÓ:

Punt de voluntariat i suport associatiu d'Esplugues:

Es tracta d'un servei gratuït adreçat a les entitats i persones interessades en fer voluntariat d'Esplugues www.entitats.esplugues.cat

Portal web amb recursos i serveis per a entitats i les persones voluntàries de Catalunya (de la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària)

<https://voluntariat.gencat.cat/dgacc/benvinguda-del-director/>

Recurs de Xarxanet: Quins requisits estableix la Llei catalana del voluntariat a les entitats?

<http://xarxanet.org/juridic/noticies/quins-requisits-estableix-la-lllei-catalana-del-voluntariat-a-les-entitats>